

Opgave 2 Geen politieke avonturiers - Verander het kiesstelsel

Bij deze opgave horen de teksten 3 en 4.

Inleiding

In het Nederlandse politieke stelsel kunnen Kamerleden die uit een fractie stappen hun zetel behouden en een eigen fractie beginnen. De Telegraaf noemt dat 'zetelroof' (tekst 3).

Minister Plasterk is bereid er iets tegen te doen, tenminste, als de Kamer dat wil. Plasterk en zijn partij, de PvdA, staan hierin niet alleen. Ook het CDA zou graag zien dat het onmogelijk wordt dat een Kamerlid blijft zitten na het verlaten van zijn fractie. Binnen het CDA is nagedacht over een oplossing. Dat leidde tot een resolutie die werd aangenomen op het CDA-partijcongres van 8 november 2014 (tekst 4).

Lees tekst 3.

Wetten zijn het resultaat van samenwerking tussen regering en parlement. Minister Plasterk wil werken aan een wetswijziging als de Kamer dat wil. De houding die minister Plasterk aanneemt ten aanzien van de Kamer kan gezien worden als typerend voor de politieke cultuur in Nederland.

- 2p **8** Geef een kenmerk van de politieke cultuur in Nederland dat te herkennen is in de houding van minister Plasterk.
Licht je antwoord toe.

Zie tekst 3 en lees de regels 1 tot en met 18 van tekst 4.

In de resolutie wordt een relatie gelegd tussen profileringsdrang (zoals bij de twee PvdA-ers uit tekst 3) en het functioneren van de politiek. Media worden in de resolutie niet genoemd maar ze spelen hierbij wel een belangrijke rol.

In deze verwevenheid van media en politiek is een mechanisme te herkennen.

- 3p **9** - Met welk woord benoemen de mediawetenschappen deze verwevenheid van media met politiek?
- Leg het mechanisme uit aan de hand van de twee PvdA-Kamerleden die uit hun fractie stapten.

Zie de regels 17 en 18 van tekst 4.

Naast de genoemde inbreng als 'staatkundig geweten' kan het CDA ook een politieke reden hebben om de kleinere 'getuigenis' partijen te koesteren.

- 1p **10** Geef een politieke reden voor het CDA om bezorgd te zijn over het voortbestaan van kleinere 'getuigenis' partijen.

Lees de regels 19 tot en met 37 van tekst 4.

Je kunt het aannemen van de resolutie op het CDA congres zien als een onderdeel van het landelijke besluitvormingsproces over het verhogen van de kiesdrempel in Nederland. Het landelijke besluitvormingsproces kun je beschrijven met behulp van het barrièremodel.

- 2p 11 Leg uit over welke fase volgens het barrièremodel tekst 4 gaat en geef ook aan wat de volgende barrière is die genomen moet worden.

Opgave 2 Geen politieke avonturiers - Verander het kiesstelsel

tekst 3

Plasterk bereid 'zetelroof' aan te pakken

DEN HAAG - Minister Ronald Plasterk (Binnenlandse Zaken) vindt het onwenselijk dat Tweede Kamerleden die uit hun fractie stappen hun
5 zetel meenemen. Als de Kamer dat wil, is hij bereid daar iets tegen te ondernemen. Plasterk zei dat vrijdag voor het begin van de wekelijkse ministerraad.

- 10 Vorige week stapten twee PvdA-Kamerleden op na een conflict over het integratiebeleid. Zij begonnen een eigen fractie. Eerder gebeurde hetzelfde bij de PVV en 50PLUS.
15 Daardoor zitten er nu 15 fracties in de Kamer, terwijl er maar 11 gekozen zijn.

"Die afsplitsingen zijn buiten de kiezer om gegaan", zei Plasterk. "Je

20 kunt je afvragen of dat de bedoeling was." De minister wees er wel op dat er ingrijpende wetswijziging nodig is om afsplitsingen onmogelijk te ma-
25 ken. "Dat is iets voor de lange termijn."

Vorige week zei PvdA-leider Diederik Samsom al dat er in de Kamer moet worden nagedacht over hoe te voor-
30 komen valt dat Kamerleden zich afsplitsen zonder hun zetel terug te geven.

Overigens waren er ook in vorige kabinetsperiodes regelmatig af-
35 splitsingen. Zo stapte Geert Wilders in 2004 uit de VVD. Hij begon een eigen fractie, later omgevormd tot de PVV.

naar: de Telegraaf, 21 november 2014

tekst 4**Resolutie over kiesdrempel op CDA partijcongres
ingediend door CDA Zuid-Holland**

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

Constaateert dat:

- we meer dan genoeg politieke avonturiers hebben en te weinig stabiele partijen
- 5 – op dit moment de Tweede Kamer 14 verschillende partijen / 1-persoons lijsten kent die ieder hun moment moeten zoeken om zich te uiten en zich te profileren ten opzichte van de andere partijen / lijsten
- de profileringsdrang die met deze versplintering samenhangt noch goed is voor het parlementair debat, noch voor de besluitvaardigheid van ons
- 10 – parlement
- deze versplintering wel gezien kan worden als een afspiegeling van de versplintering en vervreemding in onze samenleving, maar daarom nog geen gewenst verschijnsel is
- veel burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties deze versplintering
- 15 – allesbehalve waarderen en als onderdeel zien van een niet functionerende politiek
- de ook door het CDA gewaardeerde rol van 'staatkundig geweten' van kleinere 'getuigenis' partijen door deze ontwikkeling in het gedrang komt

Overwegend dat:

- 20 – in Duitsland te zien valt dat een hogere kiesdrempel tot grotere politieke stabiliteit leidt en tot een minder door populisme bepaald debat
- een hogere kiesdrempel onderdeel kan zijn van een noodzakelijke herwaardering van de rol van de brede volkspartijen
- de Kieswet nu de kiesdrempel gelijk stelt aan de kiesdeler: 1 zetel. Een
- 25 – beperkte verhoging van de kiesdrempel met 1 zetel tot 2 zetels is binnen de Nederlandse verhoudingen voldoende, ook om genoeg ruimte te houden voor kleinere partijen
- eenmaal gekozen, blijft gekozen. Veel van de versplintering wordt veroorzaakt door afsplitsingen van partijen. In directe zin gaat deze drempel
- 30 – versplintering niet tegen. In indirecte zin wel, omdat de drempel voor onbewezen partijen hoger wordt

Stelt voor dat:

- het CDA een verhoging van de kiesdrempel opneemt in een volgend verkiezingsprogramma
- 35 – een verhoging die effectief neerkomt op een kiesdrempel van ten minste 2 zetels

En gaat over tot de orde van de dag

bron: <https://www.cda.nl/actueel/nieuws>